

55. Ljudska šola je obča izobraževalnica in je zato strokovni pouk na tej mladostni stopnji preuranjen. Mora pa ljudska šola temeljito upoštevati krajevne gospodarske in življenjske prilike in potrebe, v teh iskati izhodišče za občo izobrazbo in vraščanje v narodno občestvo (princip bližine in domorodnosti), strokovna izobrazba pa se naj prenese na obvezno šolanje po osemletni šolski obvezi, to je po 14. oz. 15. letu starosti, ko je otrok že duševno dovteten za poklicni in strokovni pouk. To strokovno in poklicno izobrazbo naj nudijo stalne in obvezne kmečke in gospodinjске nadaljevalne šole ali tečaji, ki bi naj bili pri vsaki višje organizirani šoli za starost od 14. (15.) do 18. leta. Tu je od učiteljev zahtevana tudi strokovna izobrazba, kakor zahteva točka 4. e resolucij K. Z. Za uspešno delo na teh nadaljevalnih šolah so pa potrebna tudi posebna sredstva.

III. Učni načrt: Točke: 2. a, 2. d in 4. b res. K. Z.

1. Kakor naj imajo pri organizaciji ljudske šole odločilno besedo poznavalci mladinskega, je enako nujna ali še bolj potrebna njih odločilna beseda pri sestavi učnih načrtov. Težišče učnega načrta ljudske šole ne sme biti v materialno-gospodarski koristnosti, temveč v mladinslovnih zahtevih otrokovega razvoja in to ne le na osnovni šoli, temveč v enaki meri na v. lj. šoli, t. j. v dobi pubertete in predpubertete. V tej dobi otrok še ni zrel za strogo strokovno gledanje, je le željan prodrati v svet, ki ga obdaja, to skuša razumeti, predvsem pa skuša v okolici, svetu najti sebe. Kdor koli bo sestavljal obče smernice, ali okvirni ali podrobni načrt, bo moral imeti, če

noče mladini škoditi, to v vidu. Upoštevajoč kulturne in gospodarske prilike je nujno, da dobi dravska banovina svojim prilikom prilagojen načrt za ljudske šole, kar se pa brez sodelovanja poklicanih pedagoških delavcev ne bo smelo zgoditi.

2. Podrobne učne načrte morajo izdelati le posamezne šole ali kvečjemu večji okoliši. Enotni okrajni podrobni učni načrti ne morejo ustrezati različnim predelom v okraju. Za okraj so mogoče le podrobne smernice za izdelavo podrobnega načrta v obsegu obveznega predpisa. Pa tudi za take smernice je potreben odločen vpliv pedag.-didaktičnih krogov ob sodelovanju okrajnih predstavnikov. Podroben okrajni načrt, ki bi upošteval le snovne zahteve in ne otroka ter ped.-didaktičnih zahtev, bi napravil iz učitelja še večji avtomat kakor je sedaj, ker bi ga davila le snov in zopet snov.

3. S strokovnim poukom ali v natrpanimi učnimi načrti in s trpanjem praktičnega znanja se gospodarsko življenje našega kmeta ne bo izboljšalo, če temu ne bodo dodani še drugi pogoji, ki so pa gospodarskega, organizatoričnega in socialnega značaja. Tu je pa ljudska šola in učitelj v njej brez moči.

4. Predvsem je pa nujno, da se niti obvezni (minimalni ali maksimalni) niti podrobni načrti ne oktroirajo, temveč postanejo stalni šole po preizkušnji na terenu.

III. O namenu in delovanju Učiteljskega doma v Mariboru ter o organizaciji penzionata U. D. je poročal upravitelj U. D. tovariš Lovše.

Predsednik: Tajnik:
Petrovič Šimon s. r. Ledinek Miloš s. r.

Zbirka pirhov

Vsakoletna velikonočna zbirka pirhov za „Branibor“ po šolah je letos dosegla sledeči uspeh:

III. dekl. ljudska šola, Maribor, din 24,—, meščanska šola, Slovenska Bistrica, din 92,25, osnovna šola, Stara gora, p. Strigova, din 13,—, Vučenica, din 21,75, meščanska šola, St. Vid n/Ljubljano, din 59,50, ljudska šola, Sv. Jošt na Kozjaku, p. Dobrna, din 18,50, II. meščanska šola, Ljubljana, din 141,—, narodna šola, Mohorje pri Vel. Laščah, Rob na Dol., din 25,—, Gabrk, p. Skofja Loka, din 39,—, Ptuj na Bregu, p. Ptuj, din 190,—, Brežice, din 44,50, II. dekl. šola, Maribor, din 100,—, dekl. narodna šola, Ribnica, din 160,—, ljudska šola, Lokavec, p. Rimske toplice, din 15,—, Zali log, p. Zelezniki, din 30,—, Zavrč, din 50,75, Trata, p. Gorenja vas, din 106,—, deška šola, Ribnica, din 80,—, ljudska šola, Braslovce, din 71,25, Velika Nedelja, din 86,75, Rogatec, din 40,—, Zvirče, p. Hinje, din 10,—, Breznica, p. Zirovnica, din 114,25, Podblica, Selca n/Skofjo Loko, din 57,—, I. deška ljudska šola, Celje, din 200,—, ljudska šola, Zasip, Bled, din 23,—, Orla vas, Gomilsko, din 40,—, Mačkovec, din 27,—, I. dekl. meščanska šola Sv. Jakob, Ljubljana, din 120,—, ljudska šola, Tomišelj, Ig pri Ljubljani, din 105,25, ljudska dekl. šola, Sv. Peter pri Mariboru, din 40,—, ljudska šola, St. Rupert pri Mokronogu, din 213,25, Guštanj, din 110,—, Velike Lašče, din 117,25, Malenski vrh, Poljane n/Skofjo Loko, din 50,—, Sv. Marjeta nize Ptuja, din 73,—, Šmarje pri Lj., Šmarje-Sap, din 327,—, Reteče, Skofja Loka, din 70,—, Domžale, din 224,50, Bodonci, din 98,50, St. Vid pri Brdu, Lukovica, din 70,—, dekl. ljudska šola, Studenci pri Mariboru, din 36,25, Slov. Konjice, din 61,—, ljudska šola, Rateče Planica, din 25,—, Hotiza, Lendava, din 106,—, dekl. ljudska šola, Repnje, Vodice, din 100,—, ljudska šola, Prosnjakovci, din 15,—, Ščavnica p. Gornja Radgona, din 40,—, Trdkova, p. Gornja Lendava, din 100,—, Sv. Tomaž pri Ormožu, din 245,—, Planina pri Rakeku, din 57,50, Kupšonci, p. Murska Sobota, din 25,25, deška ljudska šola, Sv. Jurij ob Juž. žel., din 66,—, ljudska šola, Krjava peč, Rob na Dol., din 11,50, Fram, din 61,—, Dvor pri Žužemberku, din 25,—, Gorje pri Bledu, din 100,—, Šmarjeta pri Novem mestu, din 41,75, Šmarjeta pri Novem mestu, din 3,25, Veleosovo, Cerklje pri Kranju, din 30,—, deška I. ljudska šola, Ljubljana, din 140,—, II. realna gim., Ljubljana, din 951,25, ljudska šola, Primskovo, pri Kranju, din 65,—, deška ljudska šola Vit. kralja Zed., Skofja Loka, din 210,—, ljudska šola, Čatež, Brežice, din 37,—, Dolenjske toplice pri N. m., 79,50, Zaplana, Vrhnika, din 53,—, II. deška ljudska šola, Maribor, din 71,50, I. deška ljudska šola, Maribor, din 88,—, ljudska šola, Dobje, Slivnica pri Celju, din 24,—, St. Jernej, din 63,—, Store, pri Celju, din 51,—, Dobrava pri Ljubljani, din 134,—, II. deška ljudska šola, Trbovlje II., din 79,—, ljudska šola, Rožni dol, Semič, din 14,75, Griblje, Gradac, din 19,50, dekl. ljudska šola Marijin dom, Kočevje, din 85,50, ljudska šola, Dražgoše, Zelezniki, din 35,—, Bled, din 273,25, Sv. Peter v Sav. dol., din 105,75, Mozirje, din 70,—, dekl. ljudska šola, Slov. Bistrica, din 227,50, ljudska šola, Vinica pri Črnomlju, din 88,75, Pragersko, din 21,50, Loče pri Poljčanah, din 61,75, Sv. Lenart n/Skofjo Loko, din 27,—, dekl. ljudska šola, Kamnik, din 228,—, II. dekl. šola, ljudska, Celje, din 50,—, dvoraz. trgovska šola, Celje, din 215,—, III. deška ljudska šola, Maribor, din 32,—, ljudska šola, Sv. Križ pri Kostanjevici, din 86,—, Tržič, din 94,—, IV. dekl. ljudska šola, Maribor, din 228,—, ljudska šola Sv. Miklavž p. Ormožu, din 125,75, realna gimnazija, Kranj, din 745,50, ljudska šola, Vurberk pri Ptuj, din 49,—, Jarenina pri Ptuj, din 14,25, Jarenina pri Ptuj, din 39,—, St. Janž na Drav. polju, din

111,—, II. dekl. meščanska šola, Ljubljana, din 101,50, dekl. meščanska šola, Celje, din 125,25, dekl. ljudska šola, Sv. Jurij ob Juž. žel., din 93,25, ljudska šola, Mežica, din 194,75, Grahovo pri Cerkljici, din 75,—, Dol pri Litiji, din 32,75, Dolsko, Dol pri Ljubljani, din 55,—, Kraljice Marije, Dol pri Hrastniku, din 139,—, Davorina Jenka narodna šola, Cerklje pri Kranju, din 210,—, ljudska šola, Črenšovci, din 22,—, Svetinje, Ivanjkovci, din 46,—, Brezovica pri Ljubljani, din 154,—, V. deška ljudska šola Kraljeviča Andreja, Ljubljana, din 132,50, III. dekl. ljudska šola, Kraljeviča Andreja, Ljubljana, din 107,25, II. dekl. ljudska šola, Mladika, Ljubljana, din 195,—, ljudska šola, Gornji grad, din 34,—, Dolnja Lendava, din 136,25, Sv. Barbara v Halozah, din 52,25, Dolnji Logatec, din 80,50, I. dekl. mešč. šola, Maribor, din 175,—, I. dekl. ljudska šola Vit. kralja Zedinitelja, Maribor, din 117,50, ljudska šola, Novo mesto, din 147,—, Ojstrica, Dravograd, din 15,—, Hinje, din 58,—, Videm-Dobropolje, din 53,50, Selnica ob Dravi, din 111,50, obe vадnici drž. učiteljske, Ljubljana, din 640,—, ljudska šola, Hajdina, Ptuj, din 77,50, Svibno, Radeče pri Zid. mostu, din 30,—, Mavčiče, Smlednik, din 75,—, Jarše, Domžale, din 23,—, Kal. St. Janž na Dolenjskem, din 10,—, Koroška Bela, Javornik na Gor., din 103,—, Velika dolina, Jesenice na Dol., din 111,50, Rakek, din 115,—, Ormož, din 52,—, meščanska šola, Skofja Loka, din 30,75, dekl. ljudska šola Lichtenthurnov zav., Ljubljana, din 70,—, ljudska šola, St. Vid nad Ljubljano, din 66,25, St. Vid nad Ljubljano, din 53,25, Veržej, Križevci pri Ljutomeru, din 30,—, Turnišče, din 57,—, Sv. Andraž, Velenje, din 22,50, Bohinjska bistrica, din 104,25, deška ljudska šola, Hrastnik, din 133,50, II. deška mešč. šola, Ljubljana, din 91,50, ljudska šola, Sv. Benedikt v Slov. Goricah, din 64,—, Sv. Jurij ob Taboru, din 84,—, Trebnje, din 27,50, real. gimnazija kraljeviča Andreja, Ptuj, din 334,—, ljudska šola, Pobrežje pri Mariboru, din 93,—, I. mešana ljudska šola, Ljubljana, din 266,50, osnovna šola, Sv. Anton v Slov. goricah, din 52,25, ljudska šola, Krčevina pri Mariboru, din 106,50, Vrhnika, din 340,—, Dolenja vas pri Ribnici, din 13,—, Kranjska gora, din 62,50, Kranjska gora, din 11,50, deška ljudska šola, Ptuj, okolica, din 28,75, meščanska šola, Trbovlje, din 193,25, ljudska šola, Kamna gorica, din 46,25, dekl. mešč. šola, Marijin dom, Kočevje, din 36,75, ljudska šola, Knežja vas, Dobrnice, din 30,—, dekl. ljudska šola, Ptuj, din 165,—, ljudska šola, Metlika, din 50,—, Gornja Rečica, Laško, din 30,—, dekl. ljudska šola, Celje, din 249,—, ljudska šola, Globoko, Brežice, din 32,75, Borovnica, din 55,25, Zelimlje, Ig pri Ljubljani, din 29,—, Sv. Križ, Rogaska Slatina, din 94,—, dekl. meščanska šola, Celje, din 10,—, real. gimnazija Celje, din 232,—, ljudska šola, Ljubno ob Savinji Ljubno, din 30,25, deška ljudska šola, Kranj, din 238,25, ljudska šola, Ziri, din 70,—, III. real. gimn., Ljubljana, din 231,75, ljudska šola, Gomilsko, din 28,—, Preska, Medvode, din 115,—, Mala Nedelja, din 33,—, Trnje, Črenšovci, din 22,—, II. deška ljudska šola, Žige Zoisa, Ljubljana, din 33,25, ljudska šola, Šostanj, din 128,—, Makole, din 46,—, dekl. ljudska šola, Kranj, din 233,—, ljudska šola, Selca nad Skofjo Loko, din 54,—, Mokronog, din 44,25, Leskovec pri Krškem, din 121,—, Litija, din 145,25, III. deška ljudska šola (Vrtača), Ljubljana, din 161,25, ljudska šola, Križevci v Prekmurju, din 20,—, real. gimn. s klasič. vzporedn., Celje, din 32,—, I. dekl. ljudska šola, Maribor, din 100,—, IV. mešana ljudska šola pri Sv. Petru, Ljubljana, din 79,—, narodna šola, Sv. Duh na Stari gori, din 57,75, Grosuplje, din 34,—, Pečaroyci p. Mačkovec, din 40,—, Sv.

Barbara v Slov. goricah, din 30,—, Kopanj, p. Grosuplje, din 38,—, Naklo, Kranj, din 80,—, Polje pri Muljavi, Krka, din 33,—, Cerkljica, din 105,—, Reka nad Laškim, din 18,—, Banja Loka, Kočevje, din 5,—, Cerklje ob Krki, din 160,50, Svečina, Zgor. sv. Kungota, din 102,—, Kapela, p. Radenci, din 50,—, Skupno din 19.756,75.

Učiteljska tiskarna

—t Učiteljska tiskarna in knjigarna prosita vse gg. upravitelje in upravitelje, da skrbno hranijo izstavljene račune. Često se dogaja, da gg. upravitelji račune založe ali pozgube in zaradi tega zahtevajo, da se jim izstavi prepisi. To opravilo vzame knjigovodstvu Učiteljske tiskarne in gg. upraviteljem in upraviteljem mnogokrat neprimerno veliko brezpotebnega dela, truda in pisarij. Vse to bi izostalo, če bi se račun skrbno shranjevali. Učiteljska tiskarna in knjigarna prosita, upoštevajo to opozorilo! Na obeh straneh bo prav!

—t Zavedna tovarišica in tovariš nabavljata potrebščine pri Učiteljski knjigarni. Svoji k svojim!

Novosti na knjižnem trgu

—k Hauffove pravljice. V svoji »Zbirki mladinskih spisov« je izdala Jugoslovanska knjigarna I. in II. zvezek Hauffovih pravljic, ki jih je prevedel Josip Osana. Cena posamezni, v platno vezani knjigi je din 45,—. Prvi zvezek e zbirke obsega na 241 straneh 12 pravljic, ki jim kot uvod služi »Pravljica kot almanah«. V drugem 185 strani obsegajočem zvezku je 6 pravljic. Oba zvezka sta opremljena z okusnimi ilustracijami Slavka Pengova. Ti dve novi mladinski knjigi predstavljata obogatitev naše prevodne mladinske književnosti, toda čeprav spadajo Hauffove pravljice med svetovnoznanu mladinsko literaturo in je za to slovensko izdajo oskrbljen dober prevod, vendar moramo naglasiti, da so naši mladini potrebne predvsem knjige, katerih vsebina je zajeta iz domačega, mladinskega življenja.

—k Marija Hamsun: Otroci z dolgega brega. Ljubljana 1939. Obseg 184 strani. Cena v platno vezanemu izvodu din 45,—. Prevod je oskrbel Mar. Puntarjeva. Tudi ta knjiga je izšla v Zbirki mladinskih spisov, ki jo izdaja Jugoslovanska knjigarna. Dejanje te mladinske povesti se vrši sicer daleč na severu, na Norveškem, vendar bo brez dvoma tudi v slovenski mladini vzbudilo zanimanje, ker je vzeto iz vsakdanjega življenja.

—k Eurica von Handel Mazzetti: Jožef in Marija. Jugoslovanska knjigarna je izdala II. del tega romana, v katerem je pisateljica načela vprašanje versko kulturnih bojov med luteranstvom in katolicizmom. Dejanje romana se odigrava sredi 17. stoletja. Cena v platno vezani knjigi din 60,—.

—k II. letnik »Roditeljskega lista« je z ravnokar izšlo vsebinsko zelo bogato dvojno — 9. in 10. številko — končan. Po zatrdilu resnih jugoslovanskih pedagogov in šolnikov, je slovenski »Roditeljski list«, ki ga je doslej izdajala Pedagoška centrala v Mariboru, eden najboljših tovrstnih listov, ne le pri nas, ampak tudi v primeri s sličnimi inozemskimi listi, kar je izdajateljici in nam Slovincem le v čast. Ze vsebina skupne majske in junjske številke nam dokazuje resno poljudno-znanstveno smer tega lista, ki bi moral postati vzgojni list v vsaki slovenski družini in šoli. Članki, ki so tokrat po večini posvečeni naši družini, so sledeči: Dr. Anton Trstenjak: »Družina kot temelj za vzgojo k narodni zavednosti.« — Dr. Stanko Gogala: »Našim rodbinam manjka očeta.« — Vilko Kolar: »Kmečka družina in kmečki otrok.« — S. L.: »Če je več otrok...« — Julij D. Kontler: »Vrtnar, rejec, vzgojitelj.« — Gustav Šilih: »Otroške napake.« — Dr. Božo Škerlj: »Vzgoja za življenje v družbi.« — Milica Š. Ostrov-

ška: »Mladini časnik v roke?« — Dr. Franc Zgeč: »To bo pač imenitna šala...« — Pavle Segula: »Moj očka.« — Tone Gaspari: »Strahovi.« — Ernest Vrane: »Zakaj smo ustanovili občinsko vzgojno svetovalnico?« — Milica Š. Ostrovska: »Naš otrok hoče igrati.« — Dr. Vlado Schmidt: »Presojanje otrok za vstop v srednjo šolo.« — Vzgojni nasveti. — Zdravstveni nasveti. — Roditeljski pokret. — Ne pustimo, da bi tak list, ki se trudi nesebično za izboljšanje vzgoje v družini, morda zaradi malodušja shiral, ampak zastavimo kot slovenski učitelji vse sile, da list obdržimo še naprej in mu pomagamo do vedno lepšega razvoja in razmaha, saj je to edini slovenski poljudno-vzgojslovni list, ki posrečeno veže šolo in dom.

—k Dr. Aleksander Bilimovič: Agrarna struktura Jugoslavije in Slovenije v primeri z agrarno strukturo nekaterih drugih dežel. Socialno ekonomski institut v Ljubljani je izdal 4. številko zbirke študij, ki ima gornji naslov in v kateri naš priznani strokovnjak na polju narodnega gospodarstva, univ. profesor dr. A. Bilimovič v neki meri nadaljuje svojo razpravo o »Agrarni strukturi Jugoslavije« ki je že prej izšla v Zborniku znanstvenih razprav. Pričujoča študija je posebne važnosti zaradi tega, ker nam je možno na podlagi primerjave naše agrarne strukture z drugimi, kakor s strukturo Bolgarije, Nemčije, Italije, bivše CSR, Poljske, Francije in USA poiskati praktične zaključke o reševanju našega agrarne vprašanja. — Za učiteljsko, ki vprav v Učiteljskem pokretu raziskuje pojave, ki vplivajo na okolje, v katerem živi naša mladina, bo tudi ta razprava koristna ne samo zaradi vsega zbranega statističnega materiala, kakor tudi zaradi metode dela samega. Vse do sedaj izišle številke Zbirke študij so s svojo vsebino na vsak način dosegle smoter, da v jasni luči prikažejo najbolj težavne probleme življenja našega ljudstva. Cena študiji je 10 din in je tako malenkostna, da jo bo zmogel vsak, ki se zanima za ta vprašanja.

„HERMES“ ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ V MARIBORU

Oni absolventi meščanskih šol in absolventi z nižjim tečajnim izpitom na kaki srednji šoli, ki ne nameravajo nadaljevati svojih študij in se hočejo posvetiti trgovini, naj prej še absolvirajo enoletni trgovski tečaj »Hermes« v Mariboru. Na tem tečaju dobijo solidno, temeljito in praktično trgovsko izobrazbo za svoj poznejši poklic.

Z ozirom na današnje težko gospodarsko stanje je znižana mesečna šolnina na minimum.

Zahtevajte prospekte, ki jih razpošilja ravnateljstvo »Hermesa« brezplačno.

Obrnite se z dopisnico na ravnateljstvo ETT »Hermesa«, Maribor, Zrinskega trg 1.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

AKO VPLAČUJETE PO 15 DIN

tedensko (lahko mesečno). Vam izplačamo po petih letih 4500 din. Pojasnila daje: Klančnik Lojze, zastopnik hranilnice, Stražišče 289.

ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ KOVAČ,

s pravico javnosti, Maribor, Tyrševa 14, torej za državne nameščence draginske doklada in za vse obiskovalce vozne olajšave na železnici. — Prospekt zastoj.

Tudi za učiteljstvo je Zadruga državnih uslužbencev

za nabavo potrebščin v Ljubljani, (Nabavljalna zadruga) Vodnikov trg št. 5

Stanovska dolžnost vsega zavednega učiteljstva bi morala biti, da se večini v to zadrugo in da kupuje v njej vse svoje potrebščine. Delež po din 100,—, vpisnina din 5,—. Blago prvovrstno, potrežba točna, cene konkurenčne, ob koncu leta istorno. — Vpišite se takoj! — Telefon št. 44-21

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Posojila do Din 10.000— vsem javnim nameščencem po 7% proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

V KNJIGARNI UČITELJSKE

TISKARNE v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite vse pisarniške potrebščine za šolo in dom: knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in poslovsne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znanke; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo; papir »Jasnit« za kopiranje načrtov in skic. — V tiskarni se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela od najnavadnejšega pa vse do najbolj finega večbarvnega tiska. — V knjigovoznici se vežejo knjige, brošure in izdelujejo najfinejša in tudi preprosta knjigovozska dela.